

BUTLLETÍ del GRUP d'ESTUDIS SITGETANS

Any XXV

Novembre del 2001

Nº 99

PSEUDÒNIMS DE L'ECO DE SITGES (1886-1900)

Josep Soler i Marcé

R

R.: Apareix el febrer de 1896 un escrit signat amb aquesta sigla. El tema de l'escrit és religió, més concretament parla de la butlla. Explica l'origen i la història de la butlla de la Santa Croada.

Ramonet: Aquest pseudònim apareix el dia 8 de juliol de 1894. En el seu escrit l'autor parla de la Festa Major de Campdàsens que se celebra el primer diumenge de juliol. Explica una mica el que es va fer per celebrar la festa d'aquell any.

RAS: Pseudònim aparegut a l'Eco l'any 1900. Sota aquest pseudònim hi ha un autor que escriu sobre temes variats. Hi ha setmanes que apareixen poesies, hi ha setmanes que parla de Sitges i hi ha setmanes que parla de temes més generals. De totes maneres no es un pseudònim que aparegui gaires cops.

R. B.: Amb aquestes inicials trobem un escrit que fa referència a una excursió que va fer la comissió de defensa en contra de la fil·loxera als pobles afectats del Vallès. Aquest escrit apareix el dia 8 d'agost de 1886.

R. de P.: Inicials que apareixen el dia 28 de març de 1897, per primer i únic cop. El tema de l'escrit pot dir-se que seria la defensa dels costums i tradicions catalanes pel que fa a la vestimenta de l'època. Exposa que la gent està perdent un símbol de la identitat catalana com és portar barretina els homes i mantellina les dones.

R. D. S.: Inicials que apareixen per primer i únic cop a l'Eco de Sitges pels voltants de Setmana Santa de 1895 parlant sobre l'origen de les vestes que es porten a les processons d'aquesta setmana.

R. E. S.: Inicials que apareixen per primer cop el 5 de març de 1893. Parla de política, concretament política local. S'apropen les eleccions i informa que els partits es comencen a moure. Només aparixerà durant aquest

període d'eleccions i quan es renoven els ajuntaments. Abans es renovaven biennalment. L'escriptor probablement era Josep Soler i Tasis.

REVEL: En un escrit aparegut el 20 de febrer de 1887 destaca que els ceps americans són l'única solució en contra de la fil·loxera que va afectar Catalunya a finals del segle passat.

REY: Inicials que surten alguna vegada al llarg d'aquests primers anys de publicació de l'Eco de Sitges. Es dedica a fer, bàsicament, dos tipus d'escrits. Els primers parlen de les visites reials a Barcelona o de gent important a nivell nacional a Sitges. I el segon tipus d'escrits va destinat a comentar algun fet de Sitges. Per exemple, alaba Josep Soler i Cartró el 1895 perquè va celebrar un sopar per a commemorar el novè aniversari de la publicació de l'Eco de Sitges.

RHETOR: Pseudònim aparegut per primer cop el mes de juliol de 1897. No se sap la identitat de l'escriptor però podria tractar-se d'un home no gaire feliç. Sempre explica històries en què sofreix. Fins i tot defensa emborrassar-se per oblidar. Aquest pseudònim no apareix gaire.

RICARDO: Pseudònim aparegut el dia 21 de maig de 1893 en l'apartat de *Correspondència*. És una carta arribada des de Santiago de Cuba informant de la greu sequera que està patint el país i també dels problemes que això comporta per a l'agricultura.

R. I. O.: Inicials amb les quals signava Bonaventura Julià Masó alguns dels seus articles, que parlaven de Sitges i de les coses que l'afecten. Durant tot el 1895 demana que l'ajuntament porti a terme la construcció d'un pou artesà que seria molt beneficiós per al poble. Un pou que el mateix poble demana.

RITÓ: Pseudònim aparegut a l'Eco el 9 d'abril de 1899. És tracta d'una carta en català dirigida a una cosina de

l'autor anomenada Rosa. En aquesta carta l'autor li explica una caminada que va fer per tot el Penedès afirmant al final que voldria que tornés la seva cosina per anar a caminar junts. Destaca el fet que sigui escrita en català perquè els únics altres escrits apareguts en català a *L'Eco* són els de Josep Soler i Cartró amb el pseudònim d'Agutzilet.

R. M. de V.: Inicials aparegudes a finals de 1896 per primer i únic cop. El tema principal de l'escrit és la gran importància que tenen els boscos i la vegetació en el clima d'una àrea qualsevol. Argumenta que la falta de boscos podria provocar canvis de clima, cosa que no seria bona. També apareix un escrit el febrer de 1896 signat amb les sigles R. M. Podria tractar-se del mateix autor de l'escrit dels boscos però ho fa dubtar que el tema és molt diferent ja que parla d'unes iniciatives polítiques del Ministre de Foment espanyol, Linares Rivas.

S

S.: Crònica enviada des de la ciutat de Barcelona explicant la visita del rei de Portugal. En un altre escrit parla d'una festa que se celebrava a l'escola de les monges commemorant l'acabament del mes de les flors. Sota aquesta sigla hi ha escrits de tema variat. Anirà apareixent al llarg dels primers 15 anys. Segurament qui s'amaga sota aquestes inicials és Josep Soler i Cartró.

S. C.: Aquestes inicials apareixen a l'Eco el primer dia de l'any 1899. Parla d'un tòpic d'aquest dia de l'any com és la frase any nou, vida nova. Demana als lectors que oblidin el 1898 fatídic per a tots els espanyols i que sàpiguen mirar endavant. Podria tractar-se de Josep Soler i Cartró ja que les inicials es corresponen amb el seus cognoms.

SELGAS: Pseudònim que apareix poc abans del Carnaval de 1892. L'escrit parla justament del Carnaval i més concretament del de Sitges. Fa una mica d'història de com ha anat en els últims anys.

S. M.: Sigles aparegudes el 4 de gener de 1891, en el primer Eco d'aquell any. Parla dels costums japonesos abans de començar l'any nou. Només apareix un cop i és un article força curiós. Sorpren que en aquella època es comentin els costums d'una terra tan llunyana.

SOL: És un pseudònim que apareix algun cop en aquests primers anys de l'Eco de Sitges. Informa de temes que afecten el poble. Apareix al 1893 i parla del lliurament de notes als diferents alumnes de les escoles sitgetanes. El 1895 informa d'un temporal que afectà la vila.

SOLER: No es podria definir com a pseudònim ja que és el cognom de l'escriptor Josep Soler i Cartró, però com de Solers n'hi ha molts al llarg de la història de l'Eco podria crear confusió. No apareix gaire, ja que el

director de l'Eco utilitzava altres pseudònims. Com tots els seus escrits, aquest, que apareix a mitjans de 1895, parla de tradicions sitgetanes o festes tradicionals catalanes com els Jocs Florals

Sol-ré: La primera aparició d'aquest pseudònim a l'Eco es produeix el dia 15 de maig de 1887. Gairebé tots aquests escrits van titulats *Revista de espectáculos* i parla dels espectacles que hi hagué a la vila durant aquella setmana. Apareixia molt sovint i el personatge que escrivia era el mateix director de l'Eco de Sitges, Josep Soler i Cartró.

S. S. y B.: Amb aquestes inicials signava els seus escrits Sebastià Sans i Bori. Va ser un gran escriptor com ho demostren els seus premis en els Jocs Florals. Era un home que podia escriure de molts temes degut a la seva formació enciclopèdica i a la seva gran cultura. Va ser un col·laborador habitual de l'Eco en aquests primers quinze anys.

STELA: Pseudònim que ens parla exclusivament de les modes que hi ha a París pel que fa a roba, pentinats, etc... Tots els seus articles porten per títol *Modas Parisienses*.

T

TABAL: Aquest és un pseudònim que apareix el 20 de febrer de 1898. És un grup de quatre articles que apareixen a partir d'aquesta data sobre fitotècnia. Cada capítol parla d'un producte diferent del camp. El primer article parla dels llegums, després del tubercles, dels cereals, etc. L'autor escriu des de la ciutat de Barcelona.

T. B. F.: Inicials que només apareixen un cop a l'Eco de Sitges. Aquest escrit felicita el Prado per la magnífica organització d'un ball. Apareix el 16 d'agost de 1891. És un escrit poc corrent degut a la guerra constant entre Retiro i Prado, tenint en compte que l'Eco es podia considerar el setmanari del Retiro.

T. D.: Inicials aparegudes al setmanari el dia de santa Tecla de 1900, el 23 de setembre. Es podria definir anticatalanista. Culpa els escriptors del divorci existent entre Espanya i Catalunya després de la Guerra dels Segadors. La culpa, segons l'autor, és dels escriptors catalans, ja que diu que han manipulat la veritat, hi fan que els lectors de generacions posteriors vagin en contra d'Espanya.

T. E.: Aquestes inicials que al llarg d'aquests primers 15 anys apareixen un sol cop, concretament el dia 20 de maig de 1900, signen un article de tipus científic on l'autor se centra en els grans invents del segle XIX. Cal tenir en compte que ha canviat el segle i es fan moltes valoracions del segle passat. Una d'aquestes valoracions és centra en els invents, destacant que va ser un període de molts avenços tecnològics entre els quals destaca el telèfon, els anestèsics, els antisèptics, la llum, el telè-

graf, el vaixell de vapor i sobretot el ferrocarril.

Tenorio Cuarto: Pseudònim que apareix un cop al llarg de la història de l'Eco. Parla d'un ball de disfresses celebrat al Retiro. Fa un repàs, dona per dona, del vestit que portaven i també dedicant un petit verset a cada senyora.

T. I.: Inicials aparegudes a l'Eco per primer i únic cop el dia 5 de febrer de 1899. Escrit per una senyora. Això es veu al començament quan es dirigeix a les dones lectores de l'Eco parlant en primera persona del plural, "nosotras". L'escrit dedicat a les dones parla d'una cosa tant femenina com són els perfums.

T. V. O.: Inicials utilitzades per Bonaventura Julià Masó. Comencen a aparèixer el 7 d'agost de 1887. Es pot dir que amb aquest pseudònim critica alguns fets que afecten el poble, criticant sempre les autoritats. Per exemple, destaca l'arribada del tren al poble però critica els alts preus i la cessió de la via fèrria a una empresa de França. El que escriu amb aquest pseudònim, que correspon al castellà "Te veo", és el que veu, al seu entendre, què fa de malament l'ajuntament, o els fets del poble que no li agraden.

U

Un aficionado a la caza y a la pesca: Aquest llarg pseudònim apareix per primer i únic cop el dia 1 de desembre de 1900. L'article és un ampli conjunt de frases fetes relacionades amb la caça i la pesca.

Un agricultor: Pseudònim aparegut el 15 de maig de 1886. Aquest pseudònim apareixerà només aquest any, i parlarà sempre de temes que afecten l'agricultura, bàsicament, la fil·loxera. Amb aquest pseudònim signava Lluís de Dalmau i de Querol.

Una víctima: Aquest pseudònim apareix a l'Eco el 21 de maig de 1899. És un escrit molt dur en contra la societat en general, que compara amb una dona rica. Com ja indica l'autor en el seu pseudònim, ell és una víctima, com molta altra gent, d'aquesta societat.

Un de la Colla: Pseudònim que apareix el dia 18 de setembre de 1892. Parla d'una excursió a Vallcarca com a clausura d'un certamen que es celebrà a Sitges sobre Belles Arts.

Uno de Tantos: És un dels altres pseudònims que apareix un cop, concretament el dia 18 de setembre de 1892, informant de la representació teatral a Sitges de l'obra *Don Juan Tenorio* de José Zorrilla.

Un Elector: Pseudònim que apareix el febrer de 1891. En aquest article l'escriptor parla de política. Més concretament defensa un personatge de la comarca, Josep A. Ferrer i Soler que es presentà per a diputat. Destaca les aptituds i les qualitats d'aquesta persona dient que seria un bon diputat.

Un ex-anarquista: Pseudònim que apareix un cop al

llarg de la història del Eco, concretament el 30 de juliol de 1893. Confessa que havia seguit la teoria anarquista però que, després de pensar molt, creu que té idees molt boniques, com per exemple anar en contra de la propietat privada, però que no es poden portar a la pràctica. Demana que en lloc de pensar en coses impossibles es pensi en coses que puguin donar més fruit i satisfaccions, com vetllar per la família.

Un vecino: Escrit procedent de Sant Pere de Ribes. Informa bàsicament de la vista del bisbe de la diòcesis a la vila veïna. Aquest pseudònim apareix el dia 8 de desembre de 1900.

Un viticultor: Pseudònim que apareix al 1887, concretament el 30 de gener. El tema del qual tracta és el camp. Recorda la fil·loxera amb les conseqüències que va comportar. Per la manera d'escriure fa pensar que podria ser el mateix personatge que signa com *Un agricultor*. El tema que tracta és pràcticament igual. Per tant es pot suposar que era Lluís de Dalmau de Querol.

V

V.: Inicial apareguda a finals de febrer de 1895. En aquesta setmana mor una sitgetana resident a Barcelona, concretament Rosa Feliu i Tejera. V. fa un escrit dedicat a ella, una necrologia. Parla una mica de la seva vida.

Vicents de Febrer: Aquest pseudònim apareix un cop a mitjans de 1895 i la temàtica del seu escrit és l'agricultura que en aquells moments no estava passant pels seus millors moments ja que els ceps estaven afectats per la fil·loxera i altres malalties com el black-rot. Parla justament d'aquestes malalties.

V. V.: Inicials aparegudes a l'Eco el dia 5 de març de 1899. Parla de la importància dels boscos. Està totalment en contra de la desforestació, argumentant que destrossa el paisatge i l'equilibri natural perjudicant tots els éssers vius. S'ha de dir que no és el primer escrit d'aquestes característiques que apareixia a l'Eco, on en el segle passat ja es començava a parlar de la desforestació, un problema molt important a hores d'ara.

W

W.: La primera aparició d'aquest pseudònim data del 3 d'octubre de 1886. Publica cartes enviades des de la localitat francesa de Sette. El tema d'aquestes cartes és l'agricultura i el vi. L'escriptor informa els lectors de l'Eco de com estava el mercat, quines classes de vins arribaven, etc... Va estar molt de temps sense escriure a causa de patir una llarga malaltia. La data en què tornen a aparèixer escrits amb aquesta inicial és el 22 d'abril de 1889.

X

X.: Amb aquesta inicial els primers anys trobem dos tipus d'escrius diferenciats. Uns són a l'apartat de *Correspondència*, i són cartes enviades des de Cuba, que expliquen l'evolució del país, els problemes que hi ha, etc. I també amb aquesta inicial ha anat signant escrits la redacció de l'Eco. Per exemple al 1895 surt un escrit amb aquesta inicial on es felicita el novè aniversari de l'Eco.

X. X.: Inicials que apareixen només un cop i parlen d'una reunió de la Junta Municipal. El motiu de la reunió és decidir el camí de l'economia sitgetana i el procediment que s'ha de seguir. L'economia, que no acaba d'anar bé, per la qual cosa no es troben solucions, era un dels grans problemes de l'Administració sitgetana.

Y

Y.: Inicial que apareix el dia 22 de juny de 1889 signant un escrit que explica les celebracions religioses celebrades a Sitges durant aquella última setmana.

Z

Z.: Inicials aparegudes el 28 d'octubre de 1888 on l'escriptor parla de l'impost de consum. Aquest escrit està dividit en quatre parts i apareix setmana sí, setmana no. Amb aquesta inicial també hi ha un altre escriptor que parla de Cuba. Va informant de la situació de la colònia espanyola en aquells moments així com de tot un seguit d'insurreccions que tenen lloc a l'illa i que afecten l'estat espanyol. Aquests escrits que apareixen tot el 1895 amb el títol *Cuba*, també venen un cop signats amb les inicials B. D. Concretament a finals de desembre del 1895.

ZEDA: Apareix aquest pseudònim pels voltants de la diada nacional de Catalunya de l'any 1895. És un escrit que té un contingut polític de caire catalanista. Explica com celebrà la diada nacional l'Associació Popular Regionalista. Mesos més tard, ja en l'any 1896 tornà a aparèixer parlant d'un estrany fenomen volador que va passar per Sitges que resultà ser un aeroplà que es va estavellar a prop de Madrid. No apareix, però, gaire sovint.

Biografia d'alguns dels que van escriure a l'Eco amb pseudònim

JOSEP AMELL I LLOPIS (1842-1896)

Va néixer a Sitges vers el 1842 en una família de propietaris rurals establerta a Sitges des de mitjans del segle XVII. Era fill de Joan Amell i Bou i de Rosa Llopis i Torralba. Era hereu de ca l'Amell de la Muntanya, masia amb torre que es troba al pla de Campdàsens i posseï una de les hisendes més extenses del terme, ja que les seves terres i els seus boscos s'estenien des de Vallcarca a la Falconera, terres que en part estaven dedicades a la producció de vi. Tot això va fer que Josep Amell i Llopis fos un dels personatges més influents a Sitges en la època que va viure.

El 1872 sortí elegit regidor i exercí de primer tinent d'alcalde en l'ajuntament presidit per Gaietà Tarrida i Ferratges de 1872 a 1875. Caporal del Sometent en temps de pau, durant la tercera guerra carlina fou capità de les milícies i va tenir de 1872 a 1876 al seu càrrec la companyia d'agricultors. El maig de 1881 es presentà novament a les eleccions encapçalant la candidatura dels partidaris del Retiro, i el juliol següent fou nomenat alcalde. Durant el seu mandat, que s'allargà fins al juny de 1883, s'inaugurà la línia

ferroviària Barcelona-Vilanova-Valls. També tingué lloc durant el seu mandat la portada de les aigües potables de Santa Oliva, entrà en funcionament la fàbrica de filats Cataús, Sunyé, i Cabot, fundada per Antoni Cataús i Cataús i Jaume Sunyé i Juncosa. També es construí la primera clavaguera de la vila al carrer de Sant Pau i es distingí Francesc Gumà i Ferran amb el títol de Fill Adoptiu de Sitges.

Malgrat la consecució d'aquests fets la seva legislatura es caracteritzà per les constants picabaralles que hi hagué entre les dues formacions polítiques locals, la del Prado i la del Retiro. Amell i els seus correligionaris feren tot el possible per neutralitzar l'oposició, que acabà abandonant el consistori el maig de 1882. En produir-se la renovació biennal deixà el seu lloc d'alcalde a Antoni Cataús i Ferret i continuà com a simple regidor fins al 1885.

Al marge de tot això, va pertànyer diverses vegades a la junta Municipal de Sanitat, presidí la comissió organitzadora del segon Certamen Científic-Literari, fou vocal de la Junta Municipal de defensa contra la fil·loxera i vice-president de la junta administrativa de la societat *Establecimiento de Baños de mar y habitaciones para familias forasteras*, formà part del comitè pro reforma de la

Punta el 1891, i va ser president de la *Sociedad Agrícola Suburense*. Fou així mateix un dels primers col·laboradors de l'Eco de Sitges des de les pàgines des del qual va man-

tenir diverses polèmiques amb rivals polítics o altres redactors. Va morir el 13 de febrer de 1896 a Sitges a l'edat de 53 anys.

GAIETÀ BENAPRÈS I MESTRE (1848-1907)

Va néixer a Sitges el 4 de gener de 1848, era fill del farmacèutic Joaquim Benaprès i Porta, mort abans de néixer ell i de Conxa Mestre i Puig. Després de estudiar a l'escola del mestre Marià Gabarró, es traslladà a Barcelona i cursà batxillerat com alumne d'un col·legi intern dels germans Carreras i Farré. En acabar en l'any 1864 es matriculà a la facultat de medicina i al 1868 guanyà per oposició una plaça com alumne intern pensionat de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Va ser un alumne brillant i va renunciar a un futur prometedor com a acadèmic, de manera que un cop llicenciat el 1870 preferí exercir com a metge i cirurgià a Sitges, la seva vila. Es va casar dues vegades. La primera al 1869 amb Carolina Palet i Puig que morí en néixer el seu primogènit Joan Ramon Benaprès i Palet. Després es casà amb Corina Mestre i Mestre al 1875, una cosina seva amb qui tingué dos fills, Rita i Joaquim Benaprès i Mestre.

Gaietà fou un home polifacètic, que a més d'entregar-se plenament a la seva professió s'interessà per moltes altres coses i desenvolupà una intensa activitat com a polític i publicista. Partidari de mesures preventives per evitar malalties, promogué campanyes de vacunació antivaricel·losa, fou pioner en l'ús del sèrum antidiftèric, lluità per eradicar les febres tifoides i intentar conscienciar els seus conciutadans de tot allò que feia referència a la higiene i a la salut pública. El 1884 juntament amb altres metges sitgetans redactà un *Reglamento por el que deberá regirse el Hospital Civil de Sitges*, que no va ser aprovat pel consistori. També va escriure un opuscle científic titulat *Los baños de mar*, datat a Madrid al 1882 i que és dels pocs treballs complets que d'ell es coneixen. De 1885 a 1889 va ser regidor de l'ajuntament governat per Josep Vidal i Martí, amb qui cooperà estretament a partir de

LLUÍS DE DALMAU I DE QUEROL (1855-1936)

Va néixer a Sitges aproximadament el 1855. Era fill de Ramon Dalmau i Amat i de Dolores de Querol i de Cabanyes. Era propietari de la casa i l'hort de can Falç. Va ser l'últim hereu de la família Dalmau successora de la nissaga Falç, una cognom que va desaparèixer amb la mort de Josep Bonaventura Falç i Roger al 1803. Tot i que va estudiar la carrera de medicina mai no exercí la profes-

1887 ocupant el càrrec de tinent d'alcalde. En aqueil quadrienni s'impulsà la construcció d'una sèrie d'edificis que contribuirien al progrés de Sitges (escorxador, ajuntament, mercat), s'inicià la xarxa de clavegueres i encara que Sitges va ser afectada per una epidèmia colèrica, la salut dels sitgetans millorà, fet en el qual ell va tenir molta part. D'altra banda, a iniciativa seva es creà la primera biblioteca municipal de la vila que fou inaugurada al 1886. El 1901 fundà i presidí el Foment Sitgetà des del qual es va promoure la instal·lació d'un col·legi de segona ensenyança i una escola de comerç. Elegit novament regidor al 1901 esdevingué alcalde al 1902. Durant el seu breu mandat fins al 1903 es contingué la despesa pública, s'unificaren els emprèstits de l'Hospital, s'enderrocà el portal de Sant Sebastià que tancava el barri del Port de n'Alegre, s'inaugurà el Pavelló de Mar, entrà en funcionament la fàbrica de Vallearca i s'endegà la subscripció popular per a aixecar un monument al doctor Bartomeu Robert, gran amic seu. Però quan van arribar a l'ajuntament els del Prado va seure al banc de l'oposició i va veure com tots els seus projectes ja començats es paralitzaren.

Va ser col·laborador de la *Revista Suburense* fundada al 1877 per Rafael Costa i Molet i al 1885 va escriure un manifest dirigit al poble de Sitges on exposava la necessitat de l'existència d'un setmanari local. L'any següent quan aparegué l'Eco de Sitges s'integrà al cos de redactors del periòdic i hi col·laborà habitualment fins a la seva mort signant els seus articles amb les sigles C. B. Gràcies a la seva important formació cultural podia opinar de qualsevol tema i això feia que els seus escrits fossin molt variats. Uns escrits que molts cops foren motiu de polèmica amb els seus adversaris.

Va morir a Sitges el 6 de gener de 1907 a l'edat de cinquanta-nou anys d'edat. Degut a la gran importància de la seva persona el seu enterrament va ser un acte multitudinari.

sió, ja que va viure de la gestió i de les rendes del patrimoni familiar, que comprenia moltes terres destinades al conreu de la vinya.

Com a viticultor va obtenir la medalla a l'Exposició Nacional de Madrid el 1877 i la medalla de plata a les exposicions de Filadèlfia, París, Vilanova i la Geltrú, Saragossa i Barcelona.

També es pot destacar que va ser autor del treball *Historia y cultivo de la malvasía en Sitges* amb el qual va guanyar un accèssit en el certamen científic-literari fet a Sitges el 1886. Ell va ser dels primers a avisar dels perills

de la fil·loxera des de les pàgines de l'Eco amb el pseudònim *Un agricultor*. Cal destacar també que formà part de la sotscomissió municipal per a la defensa contra aquesta plaga. El 1894 l'elegiren secretari de la *Sociedad Agrícola Subureense*, més endavant en fou nomenat vicepresident i hi va anar progressant fins arribar a la presidència a partir de 1903. També va ser vicepresident segon de la lliga de productors de Vilanova i la Geltrú, que reunia representants agrícoles de tot el districte.

Participà activament en la vida política local. Fou elegit alguns cops com a regidor i no sempre pel mateix bàndol cosa que va fer que li ploguessin les crítiques. Fou síndic en els ajuntaments presidits per Miquel Ribes i Llopis i Francesc Batlle i Gené. També exercí de primer i segon

tinent d'alcalde del consistori governat per Pere Carbonell i Mestre. També fou vicepresident del comitè local de la *Unión Patriótica* i administrador de l'Hospital de Sant Joan i del Vinyet.

Era un home religiós i va pertànyer a diverses associacions religioses del poble i va fer nombrosos donatius a l'església junt amb la seva dona Salvadora Font i Riera. Presidí durant molts anys les conferències de Sant Vicenç de Paül i el 1895 fou nomenat prior de la Congregació dels Dolors fins el moment de la seva mort. Va ser membre de la Junta d'Obra de la Parròquia, de la Confraria de la Minerva i de la Junta d'Acció Catòlica.

Va morir a Sitges el dia 23 de juny de 1936 quan tenia vuitanta-un anys d'edat.

BONAVENTURA JULIÀ MASÓ (1855-1943)

Va néixer a Sitges el dia 16 d'abril de 1855. Era fill de Pere Julià Palmeta i de Salvadora Masó i Dors. Després d'estudiar les primeres lletres amb el professor Marià Gabarró i Vidal, cursà la carrera de dret a la universitat de Barcelona, on es llicencià el 1878. El 1883, al setembre d'aquest any, sota l'alcaldia d'Antoni Catasús i Ferrer, fou nomenat secretari de la corporació municipal, càrrec que exercí més de vint anys. A partir d'aquell moment Julià va ser una de les persones més importants de la vida pública sitgetana i un dels personatges que més polèmiques va provocar en una època marcada per la tensió política entre les dues forces polítiques, el Retiro, del qual ell era partidari, i el Prado. L'agost de 1904 fou suspès del seu càrrec de secretari durant vuit dies. En les següents setmanes l'anaren suspent fins que el van apartar de la secretaria municipal definitivament el febrer de 1905. Aquí començava un dels afers polítics més estranys i enredats de la història del poble, que es prolongà per espai de dues dècades i fou tema de debat continu de la premsa local. Els del Prado l'atacaren des de les pàgines del Baluard de Sitges i els del Retiro el defensaren a mort des de les pàgines de l'Eco de Sitges, dirigit pel seu amic Josep Soler i Cartró. Julià col·laborà molt en l'Eco de Sitges des de la seva fundació el 1886. Utilitzava pseudònims de tres lletres, es defensava dels seus contrincants, els atacava i defensava les iniciatives polítiques dels del Retiro.

Després de ser desposseït del càrrec de secretari va intentar tornar a l'ajuntament cosa que va aconseguir el 1911, però abans va ocupar altres càrrecs com a jutge municipal de 1908 a 1911. Tot i estar a l'oposició va aconseguir que algunes de les seves propostes es portessin a terme, com va ser crear la Junta del Foment i la millora de les cases barates, cases obreres com si diguéssim,

que són el precedent de les cases obreres que es construïren més tard al carrer d'Espalter.

El 1917 va tornar a ser elegit regidor i els seus rivals intentaren impugnar la elecció, però no ho van aconseguir i el 8 d'abril fou nomenat alcalde de Sitges càrrec en què va estar durant tres anys, uns tres anys en què Sitges va millorar, sobretot a nivell urbanístic. En aquell any se celebrà la primera exposició de clavells, s'organitza la Festa de la Poesia, es va vendre l'escorxadore vell per fer-ne un de nou, es projectà la creació d'una Escola de Forja, un projecte que no prosperà i que pretenia commemorar les noces de plata del Cau Ferrat. Distingí Rafel Llopart com a Fill Predilecte de Sitges, Francesc Armengol el 1919, i el polític seguidor de Lerroux Josep A. Mir i Miró al 1921 com a Fills Adoptius de Sitges. A més de tot això hagué d'enfrontar-se a l'epidèmia de grip que va afectar al poble el 1918 i la crisi de la indústria del calçat en acabar la I Guerra Mundial al 1919. Fou cessat l 1921 a causa d'una denúncia criminal que una minoria nacionalista dirigida per Josep Planes i Robert formulà en contra seu per haver destituït el secretari municipal Rafel Font i Torralbas. El plet que va recordar el de 1904 s'allargà tres anys i en va sortir declarat innocent i va tornar a poder exercir càrrecs públics. El 1926, en l'ajuntament dirigit per Pau Barrabeig, va ser nomenat assessor jurídic de la corporació i ocupà aquest càrrec fins al 1932, representant Sitges en diversos congressos municipalistes que tingueren lloc en aquell període. Paral·lelament a això, de 1930 a 1936 fou secretari de l'ajuntament de Sant Boi de Llobregat. Va morir a Sitges el 23 de maig de 1942 a l'edat de vuitanta-set anys. El 28 de juny del 1943 se li féu un homenatge pòstum a l'Hospital de Sant Joan i l'ajuntament presidit per Vicenç Ibàñez acordà donar el seu nom a una plaça de la vila.

Es pot trobar testimoni escrit dels seus articles als *Ecós* del 2 d'agost de 1887 sota les sigles de T. V. O. El 5 d'agost de 1888 sota les sigles M. I. O. i del 24 de juliol de 1898 sota les sigles P. I. O.

JOSEP SOLER I CARTRÓ (1850-1938)

Va néixer a Sitges el 19 de setembre de 1850. Era fill del mariner Josep Soler i Aymerich i de Magdalena Cartró i Roig. Des de molt jove treballà d'ebenista, ofici que compaginà amb el periodisme, una de les seves afeccions. Quan Rafael Costa i Molet a l'any 1877 va fundar la *Revista Suburense* ell va ser un dels principals redactors. Després fou un dels corresponents del diari barceloní *La Renaixensa*, de 1883 a 1886. Aquell mateix any, amb el suport dels seus amics Gaictà Benaprès i Mestre, Bonaventura Julià Masó i l'alcalde del moment a Sitges Josep Vidal Martí, va fundar l'*Eco de Sitges*. El primer número del setmanari aparegué l'1 de març de 1886, i des d'aleshores s'ha anat publicant sempre excepte el període que va de 1936, quan va començar la Guerra Civil, al 1942. Poc després de fundar el diari Josep Soler i Cartró deixà la feina d'ebenista. Com a director de l'*Eco de Sitges* promogué nombroses campanyes ciutadanes a favor del progrés material i cultural de la vila. Entre elles destaca la reforma de la Punta que es va fer des de l'any 1890 a 1900, i molts altres projectes que es feren realitat més endavant com construir una ciutat jardí (1913), edificar un balneari i xalets per a estiuuejants (1891), etc.

A més de dirigir el setmanari escrigué infinitat d'articles de temàtica variada entre els quals es poden destacar tots aquells que fan referència a la història i les tradicions sitgetanes. Escrigué dels anys 1908 a 1915 una sèrie d'articles sota el pseudònim *Relós* titulats *Costums Perduts* on parlava de la transformació que havia sofert la vila des de mitjans del segle XIX fins aquells moments i les causes que havien provocat el canvi. Defensava que s'havia de recordar Sitges com era abans de la transformació. Feu servir altres pseudònims com *Sol-re* i *Agutzilet*. Fou autor del manuscrit *Geografia i guia de la vila de Sitges i son terme municipal* que era una obra redactada per etapes i que va ser publicada bastant més tard de la seva mort.

També s'ha de reconèixer que la seva vida pública no es limitava a l'*Eco de Sitges* sinó que al 1893 formà part

JOSEP SOLER I TASIS (1875-1955)

Va néixer a Sitges el 23 de febrer de 1876. Era fill de Josep Soler i Cartró, fundador i director de l'*Eco de Sitges* i de Manuela Tasis i Giró. Quan tenia disset anys va començar a treballar amb el seu pare a l'*Eco* confeccionant i redactant el setmanari. Se suposa que quan va començar a escriure va utilitzar les inicials Res, i el pri-

de l'ajuntament presidit per Magí Cassanyes i Forment amb el càrrec de regidor i del de Miquel Ribas i Llopis del 1894 al 1901. Mentre va estar a l'ajuntament va promoure la plantació de pins a la Ribera i la construcció d'un grup de cases per a obrers de les quals només se'n feu una que fou inaugurada en la Festa Major del 1897. Aquesta iniciativa va fer que fos recompensat amb la *Cruz de primera clase del Mérito Naval*, que li fou atorgada pel Ministeri de Marina a proposta d'Antoni Ferratges de Mesa. Va ser el responsable que el pont de la Ribera sobre la Bassa-rodonà fos anomenat pont Domènec, i que es dediquessin carrers al franciscà Àngel Vidal i al pintor Joaquim Espalter i Rull.

Va ser soci del Retiro des de molt jove i durant molts anys va ser de la junta directiva amb el càrrec de bibliotecari. També era músic i tocava el requint a la banda de música de la societat. El 1901 fou un dels integrants de la comissió organitzadora del Foment Sitgetà en el qual tingué el càrrec de secretari. Més endavant quan un grup de persones se separà de la societat, creà el Foment del Comerç i de la Indústria de Sitges, el qual passa a presidir. També fou fiscal municipal de 1905 a 1912, membre de la junta local de primera ensenyança de 1921 a 1928 i de la junta de la Congregació dels Dolors. El 1927 juntament amb Àngela Llaurador i Freixa i Joan Duran i Ferret llança la idea d'homenatjar la vellesa, homenatge que se celebrà per primer cop la Pasqua del següent any, el 1928.

Fou el director de l'*Eco* en els moments de celebració de les noces d'or del diari l'1 de març de 1936, fet que el diari celebrà amb l'edició d'un número especial. Quatre mesos després es suspendria temporalment la publicació del diari. El motiu no fou altre que l'esclat de la Guerra Civil el 18 de juliol de 1936. Va morir el 18 d'octubre de 1938 en plena Guerra Civil a l'edat de vuitanta-vuit anys. Quan va acabar la guerra, l'ajuntament presidit per Isidor Cartró i Robert col·locà una placa en honor seu al saló de plens de la Casa Consistorial i li dedicà un carrer al sector del Vinyet.

Es pot trobar testimoni dels seus escrits als *Ecos* del 19 de març de 1892 sota el pseudònim Agutzilet, el 21 d'agost de 1882 sota el pseudònim Sol-re i el 9 d'agost de 1887 sota les inicials J. S.

mer article signat amb el seu nom i cognoms no va aparèixer fins l'any 1897. L'article que tenia per títol *Un dia a la Trinitat* parlava de l'aplec que se celebra anualment a l'ermita. El 1901 utilitzà per primera vegada el pseudònim Meu, amb el qual va signar molts articles al llarg de la seva vida periodística. Més tard en va utilitzar d'altres com ara Sclersis, X. X. X., O. P. Q. i Yo. Cap a l'any 1920 rellevà el seu pare al capdavant de l'*Eco* encara que Josep Soler i Cartró va ser-ne oficialment director fins a la seva mort.

Quan era jove va ser, de 1896 a 1899, secretari de la societat coral *La Bella Subur* i bibliotecari de l'Agrupació Catalanista de Sitges de 1899 a 1902. Era un gran afeccionat a la literatura i fins i tot va escriure alguna peça teatral que es va arribar a representar: *El pom de flors* (1898) i *Amors Perduts* (1899). Aquesta última era un drama. Quan tenia vint-i-tres anys entrà a formar part per primer cop de la Junta Directiva de la Societat Recreativa el Retiro, amb el càrrec de vice-secretari de 1899 a 1904, secretari de 1909 a 1911 i 1913 a 1914, vocal de 1915 a 1917 i secretari una altra vegada en dues noves etapes, de 1918 a 1920 i de 1925 a 1926. La seva única participació en la vida política de la vila fou a l'any 1911, com a membre de la llista de *Coligación Sitgetana*, encapçalada per Bonaventura Julià Masó però no fou escollit. Quan el 1916 es crea la *Comissió d'Atracció de Forasters*, va ocupar el càrrec de secretari i més endavant, en algunes ocasions, va ser vocal del comitè organitzador de les Exposicions de Clavells. Entre els anys 1917 i 1930 fou fiscal municipal, i l'octubre de 1927 va rebre la medalla de la constància dels sometents armats de Catalunya.

Era un home de forta creença religiosa i això va fer que formés part de diverses entitats religioses sitgetanes. Per exemple, el 1905 fou nomenat membre de la Junta de la Minerva per mossèn Bricullé i dos anys més tard entrà a formar part de la Congregació dels Dolors de la qual va

ser secretari fins el moment de la seva mort. També fou president de la Pia Associació de Sant Josep des de 1934. D'altra banda, a partir de 1929 intervingué activament en l'organització de romeries a Montserrat. Aquestes mateixes creences el portaren a interessar-se per la història religiosa de la vila, com els temples, els diferents rectors vuitcentistes, etc.

Quan va esclatar la Guerra Civil, va ser perseguit i empresonat i no tornà a Sitges fins a l'octubre de 1938 amb la salut molt deteriorada. Va tornar just per a l'enterrament del seu pare Josep Soler i Cartró. A partir de 1939 començà gestions per poder tornar a publicar l'Eco, ja que en començar la guerra havia estat prohibit. Això s'aconseguí i l'1 de març de 1942 va tornar a sortir. Recordem que també va ser fundat un 1 de març de 1886. Per tant l'1 de març és una data molt especial per a l'Eco. Amb la represa s'hi incorporaren nous col·laboradors com Salvador Soler i Forment, Rafael Casanova i Ramon Planes, juntament amb Josep Carbonell i Gener i Miquel Utrillo i Vidal. El 1942 fou nomenat acadèmic de Bones Lletres de Barcelona. L'agost de 1955 coincidint amb la diada de sant Bartomeu i, a proposta de Salvador Soler i Forment, va ser nomenat Fill Predilecte de Sitges. Va morir a Sitges el dia 2 de novembre de 1955 a l'edat de setanta-nou anys. Des d'aquell moment el seu fill Josep Manuel Soler i Soler s'ha fet càrrec de la direcció de l'Eco.

**Aquest número ha estat
publicat amb l'ajuda de**

 Caixa de Sabadell